

Więcej targowisk

Targowisko w każdej dzielnicy Radomia to postulat radomskiej Nowej Lewicy. – Jeśli będą zainteresowani utworzeniem nowego bazaru handlujący, nie widzę powodu, dla którego nie mielibyśmy go zorganizować utworzyć – twierdzi prezydent Radosław Witkowski.

str. 3

Drogi dla rowerów

Przetarg na budowę ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż ul. Chrobrego – na odcinku od 11 Listopada do ronda Sybiraków ogłosił właśnie Miejski Zarząd Dróg i Komunikacji. Kończy się natomiast budowa ścieżek wzdłuż ul. Limanowskiego, 11 Listopada i Beliny-Prażmowskiego.

str. 4

Będzie bezpieczniej

Trwają prace przy przebudowie skrzyżowania w Kowali. Powstanie tam rondo o średnicy 35 m z pięcioma wlotami, a prowadzące do niego drogi zostaną zmodernizowane na odcinku 100 metrów.

str. 5

Sparingowa wygrana

Pięć setów trwał towarzyski pojedynek między mistrzami świata, reprezentacją Polski a Ukrainą rozegrany w hali Radomskiego Centrum Sportu. Spotkanie oglądał niemal komplet widzów. „Biało-Czerwoni” wygrali 3:2. – Była kapitalna atmosfera – podkreśla Aleksander Śliwka, przyjmujący reprezentacji Polski.

str. 11

B E Z P Ł A T N Y

TYGODNIK

ISSN 1895-8451

NR 829 PIĄTEK – CZWARTEK 19-25 SIERPNI 2022

NAKŁAD 10 000

Tradycja i nowoczesność

Fot. Szymon Wykrota

– Dzisiaj spełniają się marzenia wielu pokoleń radomian – mówił w sobotę podczas uroczystego otwarcia stały wystawy w kamienicach Gąski i Esterki. Adam Duszyk, wicedyrektor Muzeum im. Jacka Malczewskiego. Ekspozycja pozwala prześledzić dzieje miasta od średniowiecznego grodziska Piotrówka, przez epokę Piastów i Jagiellonów, narodowo-wyzwoleńcze zrywy, gospodarczo-ekonomiczną rewolucję aż po kres II wojny światowej.

str. 6-7

AUTOPROMOCJA

REKLAMA

radio
rekord
SŁUCHAJ NA 106,2 FM
NUMER 1 W RADOMIU
www.radiorekord.pl

Wernera 10A/Szarych Szeregów
rhmm
radomskie hale mięsne
Zawsze bezpieczne i udane zakupy!

Dzieje się!

Piątek, 19 sierpnia

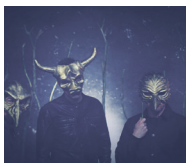
➔ **Koncert Alicetea w Elektrowni.** Mazowieckie Centrum Sztuki Współczesnej „Elektrownia” zaprasza o godz. 20 na koncert zespołu Alicetea. Radomską grupę tworzy siedmiu muzyków eksplorujących różne stylistyczne zakątki muzyki – od rocka i reggae, przez funkowe rytmy, po elektronikę. Zespół ma na swoim koncie kilkakrotnie zagraną koncertów, zarówno w kraju, jak i za granicą. Bilety w dniu koncertu – 30 zł (sprzedaż wyłącznie w kasie).

➔ **Jazzowe czary-mary w Szydłowcu.** Fundacja Muzyczni zaprasza o godz. 18.30 nad zalew w Szydłowcu na wydarzenie „Czary mary Jazzowe nie do wiary!!!”. W programie znajdą się standardy i utwory muzyki rozrywkowej w jazzowych aranżacjach. Wystąpi młodzież, która przygotowywała się do koncertu w ramach warsztatów wokalnych oraz muzycy: Mateusz Szkil – gitara, Jakub Laskowski – bas, Łukasz Pawlak – perkusja, Karina Czarnota – klawisze, Maciej Mazurek – saksofon. W trakcie koncertu zaplanowano pokaz iluzji Tomasza Juszy, a na najmłodszych będzie czekać dmuchanie. Wstęp wolny.

➔ **Fashion Night w Szydłowcu.** FosaCafe zaprasza na pierwszą edycję Fashion Night. Planowane są różne atrakcje, m.in. pokazy młodych polskich marek, stoiska z ręcznie robioną biżuterią i wiele innych. Start o godz. 20 na zamku.

Sobota, 20 sierpnia

➔ **Koncert you.Guru.** Mazowieckie Centrum Sztuki Współczesnej „Elektrownia” zaprasza na kolejne wydarzenie w ramach Strefy Komfortu 2022. Koncert zespołu you.Guru rozpocznie się o godz. 20.30.

you.Guru powstało z chęci wspólnego eksperymentowania z formą muzyczną. Muzyka balansująca na nieobliczalnym gruncie, w rytm transowych zapętleń i psychodelicznych melodii. Koncertowi towarzyszyć będą spektakularne wizualizacje autorstwa Radosława Deruby. Wstęp – 30 zł (możliwość zakupu biletów również online).

➔ **Różewicz w chruśniaku.** W ramach organizowanego przez Powiatowy Instytut Kultury letniego cyklu „W malinowym...” tym razem spektakl. W scenarii malinowego chruśniaka (ul. Podzamcze 38 w Iłży) o godz. 18 zobaczyć będzie można „Kartotekę” Tadeusza Różewicza w wykonaniu Teatru Re-sursa. Wstęp wolny.

Niedziela, 20 sierpnia

➔ **Dożynki i jubileusz.** XXII Dożynki Gminy Kozienice rozpoczyna się o godz. 11 mszą św. połową na boisku w Stanisławicach. O godz. 12 zaplanowano przemarsz korowodu dożynkowego w asyście Orkiestry Dętej OSP z Kozienic i grupy mażorettek z OPP „Ogród Jordanowski”. O godz. 12.20 – oficjalne otwarcie dożynek i obrzęd dzielenia się chlebem. Program artystyczny rozpocznie się o godz. 13.45 i potrwa do 18.30, a zobaczymy: występ wokalny mieszkańców Stanisławic, w tym Patrycji Wołos, Zespół Tańca Ludowego „Kościelec”, zespół Relax, Klub Seniora „Złota Jesień” z Kozienic i gwiazdę wieczoru – zespół Extazy. Będą też konkursy – ekologiczny i kulinarny „Pajda chleba”. Od godz. 19 do północy trwać będzie zabawa przy muzyce zespołu Dekret. Dożynki połączone zostały z obchodami jubileuszu 250-lecia powstania Stanisławic. Ze sceny będzie można usłyszeć historię miejscowości, a jej najstarsi mieszkańcy zostaną uhonorowani. Natomiast w sobotę o godz. 18 odprawiona zostanie msza św. w Stanisławicach. Po niej zaplanowano odsłonięcie pomnika i zamowanie kapsuły czasu.

NIKA, WS

Ogólnopolskie targi papryki

Będzie można spróbować paprykowych przysmaków, a także bawić się z zespołem IRA – w niedzielę, 21 sierpnia odbędą się XXI Ogólnopolskie Targi Papryki.

Od wielu już lat Przytyk i gminy ościennie określane są mianem paprykowego zagłębia. To właśnie stąd na polski rynek trafia co roku ponad 60 tys. ton tego warzywa – ok. 80 proc. krajowej produkcji. Papryka pojawiła się tu w latach 80. za sprawą mieszkańca Woli Wrzeszczowskiej – Antoniego Kwietniewskiego. Ambitny hodowca szybko znalazł naśladowców, a niedługo później pojawił się pomysł zorganizowania imprezy, podczas której lokalni producenci mogliby podziękować za zebrane plony i wymienić się doświadczeniami. Wcielić go w życie udało się w 1999 roku. Targi to nie tylko wystawa stoisk lokalnych producentów, ale także znakomita okazja dla przedsiębiorców do zaprezentowania swoich produktów i usług. To także miejsce, gdzie można usłyszeć i zobaczyć czołowych artystów polskiej sceny muzycznej.

Targi rozpocznie o godz. 11.30 msza św. dziękczynna w kościele Podwyższenia Krzyża Świętego w Przytyku. Potem świętujący przeniosą się do Słowikowa – do Centrum Dystrybucji i Przetwórstwa Rolnego. Program: godz. 13.45 – oficjalne otwarcie imprezy, godz. 16.15 – program dla dzieci, godz. 17 – gotowanie z Jakubem Kuroniem, godz. 17.30 – występy kapel ludowych i zespołu Wrzósowianki, godz. 18 – ogłoszenie wyników na najładniejsze stoisko paprykowe, godz. 18.45 – program kabaretowy Jerzego Kryszaka, godz. 19.45 – koncert Macieja Smolińskiego, godz. 20.45 – występ zespołu Czadoman, godz. 22 – gwiazda wieczoru: IRA, godz. 23.30 – pokaz sztucznych ogni.

NIKA

REKLAMA

Jazzowo nad zalewem

Brass Federacja, Poparzeni Kawą 3, Krzysztof Kiljański, Jazz Band Ball Orchestra – to tylko część wykonawców, których od piątku do niedzieli (19-21 sierpnia) będzie można usłyszeć i zobaczyć nad zalewem na Borkach.

Fot. archiwum ozadzi.pl

Międzynarodowy Café Jazz Festival to jedna z większych imprez jazzowych w Polsce, a jej organizatorzy starają się zapraszać do Radomia gwiazdy europejskiego formatu. Tegoroczna to już szósta edycja jazzowego festiwalu. Jak zawsze będzie dużo dobrej muzyki, wspaniała zabawa do późnej nocy i dużo aromatycznej kawy. Impreza nad zalewem na Borkach rozpocznie się w piątek, ale w sobotę festiwal zawiata do śródmieścia. O godz. 15 przed restauracją Teatralną (ul. Żeromskiego 55) uformuje się wspaniała, roztańczona, kolorowa parada w stylu nowoorleańskim, którą poprowadzą gwiazdy festiwalu. „Muzycy zaprezentują się w krótkim secie przed Teatralną, a potem wspólnie z gośćmi festiwalu przejdziemy na plac przed teatrem radomskim. Przebijcie się w stroje z lat 20-tych i 30-tych, zaproszę znajomych, pokażmy, że mieszkańcy Radomia potrafią się bawić przy jazzie tradycyjnym! Po godz. 18 przeniesie-

my się do miasteczka festiwalowego nad zalewem Borki, gdzie o godz. 19 zapraszamy na koncerty gwiazd jazzu” – napisali organizatorzy.

Festiwalowi, tradycyjnie już, towarzyszyć będzie zlot miłośników samochodów kempingowych z Polski i krajów ościennych.

Café Jazz Festival to również kawa, jej rozmaite odsłony i niezbędny antourage. W miasteczku festiwalowym na Borkach wystawiać się będą firmy z branży kawiarskiej; nie zabraknie degustacji i pokazów alternatywnego parzenia tego aromatycznego napoju.

W ramach imprez towarzyszących w czasie trwania festiwalu stowarzyszenie Miejska Partyzantka Geriatria zaprezentuje (w pawilonie MOSiR-u) wystawę fotografii „Piękno dojrzałości”.

Wstęp na wszystkie wydarzenia Cafe Jazz Festival jest wolny.

NIKA

PROGRAM

Piątek, 19 sierpnia
godz. 19 – otwarcie festiwalu
godz. 19.15 – Brass Federacja
godz. 20.30 – Krystyna Durys Band – At The Movies
godz. 22 – Poparzeni Kawą 3
godz. 23 – Jazz Band Ball Orchestra & Karen Edwards – 60-lecie
godz. 24 – jam session

Sobota, 20 sierpnia
godz. 15 – parada w stylu nowoorleańskim, ul. Żeromskiego
Scena festiwalowa nad zalewem Borki
godz. 19 – Dixie Company
godz. 20.30 – Kraków Street Band
godz. 21.45 – losowanie ekspresu

do kawy wśród publiczności
godz. 22 – Krzysztof Kiljański – Swing Time
godz. 23 – Leliwa Jazz Band & Iwona Skwarek
godz. 24 – jam session

Niedziela, 21 sierpnia
godz. 10 – śniadanie jazzowe (plac z kamperami)
Radomscy jazzmani dla Radomia
Scena festiwalowa nad zalewem Borki
godz. 12 – S’Kwartet
godz. 13 – Art Blues Band
godz. 14 – Big Band Mundana
godz. 16 – zakończenie festiwalu

BEZPŁATNY TYGODNIK DLA RADOMIA I REGIONU

Radom, ul. Okulickiego 39; II p.; tel. 48 360 25 25
Reklama, „7 Dni”, Radio Rekord, CoZaDzień.pl, TV Dami
RadomLed – ekrany ledowe, 875 tablic reklamowych w windach i na klatkach schodowych: tel. 519 119 513, reklama@radiorekord.pl

Dyrektor wykonawczy Rekord Grupy Mediowej: Krzysztof Domagała
Redaktor naczelna Rekord Grupy Mediowej: Milena Majewska
Kierownik redakcji: Iwona Kaczmarska
Skład: Kamil Fiodorow, Łukasz Rokita
Dziennikarze: Roksana Chalabry, Łukasz Kościelniak, Adam Kowalczyk, Katarzyna Kurek, Maciej Kwiatkowski, Michał Nowak, Wiktoria Stefańska
Projekt graficzny: 7 Dni
Nakład: 10 tys. egzemplarzy

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam i ogłoszeń
Wydawca: Rekord Grupa Mediowa Sp. z o.o., ul. Okulickiego 39, 26-600 Radom
Druk: POLSKAPRESSE sp. z o.o. Drukarnia w Sosnowcu ul. Baczyńskiego 25a, 41-203 Sosnowiec-Milowice

Kluskę śląską 450g Renifer

4,99
1kg/11,09zł

Kiełbasa Podwawelska 1kg
Wędliny od Zawsze

18,99

Śmietana 18% 330g
Figand

3,09
1kg/9,36zł

Mlemix Zambrowski 200g
Mlekpól

6,99
1kg/34,95zł

Pasztet z pieca 1kg JBB

11,99

Jagodzianka ze świeżymi jagodami 90g

3,99
100g/4,43zł

POLECAMY OD 17.08-30.08.22

Produkcja własna

Pośredniak ma stojaki

Do Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu można przyjechać rowerem.

Na klientów PUP-u czeka dziewięć stojaków rowerowych: dwa z przodu urzędu, jeden przy szlabanie, po prawej stronie, a sześć pod daszkiem, z tyłu, przy wejściu do budynku urzędu od strony parkingu.

Parking jest monitorowany, ale warto pamiętać o tym, aby pozostawiony rower przypiąć do stojaka linką.

CT

Kamera zarejestrowała

Ponad półtora tysiąca interwencji skierowali w pierwszym półroczu do straży miejskiej i policji pracownicy miejskiego monitoringu.

To o 558 mniej niż w pierwszym półroczu zeszłego roku. Pracownicy monitoringu skierowali do straży miejskiej 1427 interwencji, a do KMP – 98.

Dzięki monitoringowi na gorącym uczynku zostało zatrzymanych siedmiu sprawców przestępstw. To osoby, które prowadziły auto po spożyciu alkoholu, dokonujące kradzieży i niszczenia mienia. Odnotowano również 1132 wykroczenia. Najwięcej – ponad 660 – było przypadków spożywania alkoholu w miejscach publicznych.

Operatorzy monitoringu interweniowali też w przypadkach zagrożenia życia i zdrowia. W sumie kamery zarejestrowały ponad 380 sytuacji, w których niezbędne było udzielenie pomocy m.in. przez pogotowie ratunkowe.

Miejsc, w których podjęto najwięcej interwencji to pl. Konstytucji 3 Maja, pl. Jagielloński, pl. Dworcowy i okolice ul. Grodzkiej.

CT

Poniżał i wyganiał

Poniżał swoich rodziców, wyganiał ich z domu i groził pozbawieniem życia. Został tymczasowo aresztowany.

Policjanci z Kazanowa (pow. zwoleński) zatrzymali 38-latkę, który znęcał się nad rodzicami. Funkcjonariusze ustalili, że mężczyzna od kilku miesięcy stosował wobec nich przemoc fizyczną i psychiczną.

– 38-latek będąc pod wpływem alkoholu wszczynał awantury domowe, w trakcie których wyzywał rodziców słowami wulgarnymi, poniżał, wyganiał z domu, groził pozbawieniem życia i stosował przemoc fizyczną – informuje mł. asp. Katarzyna Słyk ze zwoleńskiej policji.

Zebrany przez śledczych materiał dowodowy pozwolił na przedstawienie 38-latkowi zarzutu psychicznego i fizycznego znęcania się nad osobą najbliższą. Za to przestępstwo grozi do pięciu lat pozbawienia wolności.

Sąd skorzystał z możliwości zastosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania 38-latkę na trzy miesiące.

KK

Wiecej targowisk

Targowisko w każdej dzielnicy Radomia to postulat radomskiej Nowej Lewicy. – Jeśli będą zainteresowani utworzeniem nowego bazaru handlujący, nie widzę powodu, dla którego nie mielibyśmy go zorganizować utworzyć – twierdzi prezydent Radosław Witkowski.

● IWONA KACZMARSKA
ŁUKASZ KOŚCIELNIAK

Zwiększenie liczby targowisk to pomysł Waldemara Kaczmarego – przewodniczącego Nowej Lewicy w Radomiu, a powziął go po rozmowach z lokalnymi kupcami, którzy twierdzą, że takich miejsc w Radomiu brakuje. – Po nagłośnieniu tej inicjatywy zauważyliśmy ogromny odzew. Ludzie się do nas zgłaszają i wskazują miejsca, gdzie targowiska powinny powstać, jak chociażby na Południu czy Gołębiowie II – mówi Patryk Fajdek z Nowej Lewicy w Porannej Rozmowie Radia Rekord i TV Dami.

Działacze NL zaapelowali więc do prezydenta o utworzenie nowych targowisk miejskich we wszystkich dzielnicach – albo na gruntach miasta, albo w porozumieniu ze spółdzielniami mieszkaniowymi.

– Chodzi o to, by lokalni, mali producenci, rolnicy czy nawet działkowicze mogli sprzedawać swoje produkty bez pośredników, a więc bez narzuconej marży, dzięki czemu byłyby one tańsze. Dla nich byłby to dodatkowy zarobek, a radomianie mieliby możliwość kupowania owoców czy warzyw taniej, co w dobie kryzysu, przy tej drożyznie, która szaleje wokół, ma ogromne znaczenie. Poza tym powstanie targowisk w każdej dzielnicy ułatwiłoby radomianom dostęp do produktów.

Fot. Piotr Nowakowski

Działacze Nowej Lewicy przekonują, że bazar w każdej dzielnicy znacznie ułatwi życie zwłaszcza starszym radomianom czy tym z niepełnosprawnościami. – Jest wiele osób, które nie dojadą do targowiska na drugi koniec miasta, bo nie przeniosą później ciężkich siatek z zakupami – przekonuje Fajdek.

W Radomiu funkcjonuje sześć targowisk, gdzie można kupić owoce, warzywa czy nabiał – przy ul. Wenera, Okulickiego, Limanowskiego, Struga, Królowej Jadwigi i między ul. Śląską, Poznańską, Kolejową i Sta-

roopatowską. I zdaniem prezydenta Radosława Witkowskiego ta liczba jest wystarczająca. – Jeśli jednak pojawi się propozycja, by w konkretnej dzielnicy utworzyć nowe targowisko i będą zainteresowani kupcy, którzy wezmą za nie odpowiedzialność, to nie widzę problemu, by kolejny bazar zorganizować – mówił prezydent w Porannej Rozmowie Radia Rekord i TV Dami. – Sam zresztą jestem wielkim fanem takiej formy handlu. Zapraszam i rozmawiamy o tym, gdzie jeszcze w Radomiu powinno być targowisko.

Martwe kaczki w Starym Ogrodzie

15 martwych kaczek ze stawu w Starym Ogrodzie wyłowili kilka dni temu strażnicy miejscy. Nie wiadomo, co je zabiło – woda nie jest skażona, ptaków nie zaatakowała też żadna choroba zakaźna.

Fot. Straż Miejska w Radomiu

zdarzeniu dyżurny Straży Miejskiej powiadomił Powiatowego Lekarza Weterynarii oraz Wodociągi Miejskie, których pracownicy pobrali z różnych miejsc zbiornika próbki wody celem zbadania jej jakości – czytamy na stronie SM.

Podczas trwającej prawie trzy godziny akcji strażnicy wyłowili 15 padłych

kaczek.

– Pobrane przez nas próbki są badane pod kątem chorób zakaźnych, a konkretnie ptasiej grypy. Nie wnikamy w inne przyczyny. Po sekcji i badaniu klinicznym możemy wstępnie powiedzieć, że to nie ptasia grypa – usłyszeliśmy od Grzegorza Zaborskiego, powiatowego lekarza weterynarii w Radomiu.

Wodociągi Miejskie po sprawdzeniu próbek stwierdziły, że woda w stawie jest czysta, a wszystkie jej parametry w normie.

Zarówno straż miejska, weterynarz, jak i Wodociągi podejrzewają, że za śmierć ptaków odpowiada człowiek. – Tak jest najczęściej w takich przypadkach. Ludzie dokarmiają kaczki chlebem, a tego robić nie powinni – przypuszcza Waldemar Wasiel, kierownik działu sieci kanalizacji deszczowej Wodociągów Miejskich. – Jest wysoka temperatura, wilgotno, więc przynoszony przez ludzi w dużych ilościach chleb pleśnieje. Kaczki się nim żywią i takie są efekty.

„Duża ilość chleba w pożywieniu wywołuje poważną chorobę – kwasicę, nieuleczalną u dorosłych ptaków zespół anielskiego skrzydła oraz biegunki, a zjedzenie pokarmu solonego często prowadzi do śmierci wskutek zaburzenia gospodarki wodnej organizmu” – przestrzegają strażnicy. – „Bardzo niebezpieczny jest pokarm zepsuty (np. spleśniały chleb) lub pieczywo namoczone i zamrożone. Karma dostarczana przez człowieka jest zazwyczaj mało urozmaicona, co powoduje u ptaków niedobory składników pokarmowych i w efekcie osłabienie odporności”.

ROKSANA CHALABRY

Polecimy z Wizz Air?

Czy Wizz Air będzie drugim przewoźnikiem latającym z Radomia? Rozmowy w tej sprawie trwają.

Prace na lotnisku na Sadowie powoli dobiegają końca; wkrótce rozpoczną się odbiory techniczne. Wszystko po to, aby lotnisko było gotowe zgodnie z planem, czyli wiosną 2023 roku. Europoseł Adam Bielan mówił w lipcu na antenie Radia Rekord, że jedna z linii lotniczych, która będzie latać z Radomia, to Polskie Linie Lotnicze LOT.

Jak donosi portal Fly4free.pl, możliwe, że do polskiego przewoźnika już wkrótce dołączy Wizz Air. – Nie wykluczamy pojawienia się na lotnisku w Radomiu, a rozmowy w tej sprawie trwają, choć nie chcę jeszcze niczego przesądzać. Jest jednak pewne, że jeśli zdecydujemy się na loty z Radomia, to na pewno nie kosztem Lotniska Chopina, które jest dla nas najważniejszym lotniskiem w Polsce. Nie będziemy więc zawieszać ani przenosić połączeń z Warszawy. Jeśli pojawimy się w Radomiu, będą to zupełnie nowe trasy – mówi w rozmowie z Fly4free.pl Evelyn Jeckel, dyrektor ds. planowania siatki połączeń Wizz Air.

ŁK

Żołnierze świętowali

Byli odznaczenia i wyróżnienia, a potem piknik dla mieszkańców – tak w Radomiu obchodzono Święto Wojska Polskiego.

Fot. Piotr Nowakowski

– Nie wszyscy żołnierze mogą dzisiaj świętować – zaznaczył Wojciech Skurkiewicz, sekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej podczas oficjalnych uroczystości. – Pozostają ci na służbie, w jednostkach wojskowych, na polsko-białoruskiej granicy. Za tę służbę chcę im wszystkim serdecznie podziękować.

Zasłużonym dla obronności i żołnierzom wykazującym się wzorową służbą wręczono odznaczenia i wyróżnienia.

– To też dzień, w którym chcemy uhonorować żołnierzy i oficerów Wojska Polskiego, którzy na co dzień zapewniają nam poczucie bezpieczeństwa, a także służą pomocą w obliczu klęsk żywiołowych. – mówił prezydent Radosław Witkowski.

Jak się przy tym okazało, na radomskim niebie ponownie ujrzymy wojskowe samoloty – wrócą Orliki. – Wielu radomian wie, że w ostatnim czasie niebo nad naszym miastem jest smutne. Jestem przekonany, że już w październiku będzie o wiele radośniejsze, a to za sprawą warkotu silników naszych radomskich orlików. W październiku wrócą bowiem z przebazowania w Dęblinę – zapewnił Wojciech Skurkiewicz.

Uroczyste obchody zakończył apel pamięci.

AK

Drogi dla rowerów

Przetarg na budowę ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż ul. Chrobrego – na odcinku od 11 Listopada do ronda Sybiraków ogłosił właśnie Miejski Zarząd Dróg i Komunikacji. Kończy się natomiast budowa ścieżek wzdłuż ul. Limanowskiego, 11 Listopada i Beliny-Prażmowskiego.

● **KATARZYNA KUREK**
KATARZYNA SKOWRON

Trakt dla jednośladów i pieszych wzdłuż ul. Chrobrego ma mieć 390 metrów długości i za 11 Listopada będzie się łączył z już istniejącą tam drogą rowerową.

– To kolejny odcinek, który pomoże spiąć w całość sieć ścieżek rowerowych w mieście. Takimi małymi krokami chcemy dojść do celu, jakim jest spójna sieć dróg, które umożliwią sprawne i bezpieczne poruszanie się rowerem po Radomiu – mówi wiceprezydent Mateusz Tyczyński. – W tym przypadku o kolejnych prawie 400 metrów wydłuży się ścieżka łącząca północną część naszego miasta ze śródmieściem. Do wykonania w tym rejonie pozostanie nam już tylko odcinek od ul. Kusocińskiego do Zegara Słonecznego. To kolejny etap, o którym nie zapominamy. I mam nadzieję, że w najbliższej przyszłości również ten odcinek uda się wykonać.

Na oferty w przetargu MZDiK czeka do 29 sierpnia. Wykonawca będzie miał na realizację inwestycji dwa miesiące.

To kolejna inwestycja, w ramach tegorocznego budżetu obywatelskiego. Projekt został zgłoszony przez Bractwo Rowerowe.

Kończy się natomiast budowa ścieżek rowerowych wzdłuż ulic Beliny-Prażmowskiego, 11 Listopada i Limanowskiego; to także projekt z BO, ale ubiegłorocznego. Przypomnijmy: w 2021 roku przetargi zostały unieważnione, bo oferenci żądali więcej niż MZDiK mógł na inwestycje wydać. Łącznie koszt obu ścieżek to ok. 1,6 mln zł.

– Naszym celem jest, aby do śródmieścia z większych osiedli miesz-

kaniowych można było dojechać nieprzerwaną siecią dróg dla rowerów – przekonuje wiceprezydent Tyczyński.

Za trakt na ul. 11 Listopada odpowiada firma Stagmar z Radomia. Kwota, jaką otrzyma wykonawca, to niewiele ponad milion złotych. Na odcinku o długości prawie kilometra, od ul. Zbrowskiego do Chrobrego powstał już w zasadzie nowy chodnik z kostki i ścieżka rowerowa,

Zdjęcia: Piotr Nowakowski, Symon Wyksta

trzeba ją wyasfaltować. Inwestycja powinna się zakończyć lada dzień.

Drogę dla rowerów wzdłuż ul. Beliny-Prażmowskiego natomiast robi firma Perfekt, której oferta opiewała na 587 tys. zł. Tu chodnik i ścieżka powstają na odcinku o długości 420 metrów – od ul. 25 Czerwca do Traugutta.

Kończą się także prace na ul. Limanowskiego – na prawie 400-metrowym odcinku od ul. Wałowej

do Narutowicza. Również tu będzie chodnik dla pieszych i ścieżka dla rowerzystów. To też inwestycja z BO, która nie powstała przed rokiem.

Przypomnijmy: kilka dni temu Miejski Zarząd Dróg i Komunikacji ogłosił przetarg na budowę ścieżki pieszo-rowerowej po zachodniej stronie ul. Szarych Szeregów. Nowy ciąg powstanie na odcinku o długości 460 metrów.

REKLAMA

Samorząd ma zapewnić

W budżecie Radomia powinny zostać zagwarantowane pieniądze na finansowanie in vitro również i w przyszłym roku – twierdzą działacze Nowej Lewicy.

Patryk Fajdek i Edyta Malec-Ćwiek to współautorzy projektu „In vitro dla Radomia”, który jest w tej chwili realizowany z budżetu obywatelskiego. Skorzysta z niego, przypomnijmy, 50 par, które mogą liczyć na dofinansowanie maksymalnie dwóch zabiegów.

– Metoda in vitro ma jedną wadę – jest droga, a tym samym niedostępna dla wielu rodzin, które po prostu nie mają pieniędzy. W tym roku w naszym mieście program finansowany jest w ramach środków przeznaczonych na budżet obywatelski, jednak przed władzami naszego miasta stoi duże wyzwanie, a mianowicie – wypracowanie wieloletniej strategii finansowania tego programu – twierdzi Patryk Fajdek, wiceprzewodniczący Nowej Lewicy w Radomiu.

Klub poselski Lewicy złożył w sejmie projekt ustawy wprowadzającej finansowanie metody in vitro z budżetu państwa. Przewiduje on zabezpieczenie w budżecie 300 mln zł, dzięki czemu aż 15 tys. par mogłoby ubiegać się o dofinansowanie zabiegów.

Fot. Oleg Poliszczak

– Należy zapytać dzisiaj Prawo i Sprawiedliwość, dlaczego kobiety mieszkające w Polsce mają być poszkodowane i mają nie mieć dostępu do najnowszych osiągnięć medycyny? In vitro jest metodą sprawdzoną nie tylko w Polsce, ale także na całym świecie. Mamy setki tysięcy przykładów, że kobiety, które dzięki tej metodzie zaszły po raz pierwszy w ciążę, później zaszły w ciążę po prostu w sposób naturalny. Na świecie ponad milion ludzi urodziło się z tej metody. W Polsce to 100 tysięcy – przytacza liczby Jolanta Luty, rzeczniczka prasowa radomskiej Nowej Le-

wicy.

– Zdajemy sobie sprawę, że dopóki opozycja nie wygra wyborów parlamentarnych, trudno będzie przegłosować nasz projekt ustawy, dlatego w przyszłym roku to samorząd powinien zapewnić radomianom dalsze finansowanie leczenia niepłodności metodą in vitro – mówi wiceprzewodniczący Nowej Lewicy w Radomiu.

CT

PROMEDICA24

GWARANTOWANY
LETNI BONUS DO
350€*

DOŁĄCZ DO ZESPOŁU
OPIEKUNÓW SENIORÓW!

Teraz wyższe stawki
dla nowych opiekunów.

Aplikuj już teraz!

*Bonus dla osób z komunikatywną znajomością języka niemieckiego i przy wyjeździe na 45dni.

ZADZWOŃ! RADOM TEL. 517 175 157

Oferty sprawdzane

BIAŁOBRZEGI. Dwie firmy zainteresowane są zagospodarowaniem terenów nadpilicznych.

Warszawski Remondis chce wykonać zadanie za 11 mln 474 tys. 173 zł, a oferta firmy Arbud z Radomia opiewa na 12 mln 9 tys. 60 zł. Gmina pozyskała na inwestycję, w sumie, 8,5 mln zł z budżetu państwa i od samorządu woj. mazowieckiego. Brakujące pieniądze dołoży gmina.

Trwa sprawdzenie ofert pod kątem formalnym. Jeśli obie spełnią kryteria określone w zamówieniu, urząd miasta i gminy zastrzega sobie możliwość przeprowadzenia procedury negocjacji. Potem wybrany zostanie wykonawca.

Przypomnijmy: w zakres zadania wchodzi m.in. budowa wału przeciwpowodziowego, budowa ciągów pieszych i rowerowych, a także placu zabaw i pump-tracku. Powstanie też fontanna i oświetlenie.

CT

Będzie bezpiecznie

KOWALA. Trwają prace przy przebudowie skrzyżowania w Kowali. Powstanie tam rondo o średnicy 35 m z pięcioma wlotami, a prowadzące do niego drogi zostaną zmodernizowane na odcinku 100 metrów. Wykonawca ma też zbudować nową kanalizację deszczową, a także przebudować istniejące zjazdy i oświetlenie. Wartość inwestycji to ponad 3,2 mln zł.

Jak zapewnia starosta powiatu radomskiego Waldemar Trelka, przy okazji przebudowy żaden budynek handlowy czy usługowy nie zostanie wyburzony, a klienci nadal będą mieć pełny dostęp do sklepów.

– Proponuję, aby w 2023 roku, czyli w 160-lecie powstania styczniowego 1863 roku, radni gminy Kowala podjęli inicjatywę, aby w jakiś sposób upamiętnić czyn powstańców i nadać rondowi odpowiednią nazwę, związaną z tym wydarzeniem historycznym lub bitwą pod Kowalą – mówi starosta.

Umowę z firmą Budromost Starachowice podpisano 25 października ubiegłego roku. Inwestycja jest realizowana w systemie „zaprojektuj i wybuduj”, co znaczy, że wykonawca miał opracować projekt, uzyskać wszelkie pozwolenia

Fot. Starostwo Powiatowe w Radomiu

rząd gminy Kowala przekazał 100 tys. zł na dodatkowe prace, czyli budowę zateki parkingowej przy szkole oraz miejsc parkingowych przy posterunku policji.

Oficjalny termin zakończenia inwestycji to grudzień 2022 roku.

Przez wiele lat droga numer 733 znajdowała się w gestii samorządu woj. mazowieckiego. Za jej oznakowanie na skrzyżowaniu z drogami powiatowymi w Kowali odpowiadał więc Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich. W październiku 2019 roku odcinek drogi 733 wraz ze skrzyżowaniem w Kowali, gdzie od dłuższego czasu dochodziło do wielu wypadków i kolizji, został przekazany powiatowi radomskiemu.

– W ocenie mieszkańców gminy Kowala skrzyżowanie było bardzo niebezpieczne, ale przez całe lata nikomu z władz samorządowych jakoś to nie przeszkadzało. Dopiero, gdy ten odcinek drogi wojewódzkiej został przekazany powiatowi, nagle pojawiły się głosy zatroskanych o stan bezpieczeństwa w tym miejscu. Fakty są takie, że natychmiast po formalnym przekazaniu nam drogi, na mój wniosek, Powiatowy Zarząd Dróg Publicznych zlecił wykonanie audytu bezpieczeństwa ruchu drogowego. Zależało nam na wprowadzeniu rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo mieszkańców gminy Kowala i wszystkich innych użytkowników dróg w tej okolicy – mówił wówczas starosta Trelka.

CT

REKLAMA

i decyzje, a następnie wykonać roboty drogowe. Powstanie rondo o średnicy 35 m z pięcioma wlotami, a w jego rejonie na odcinku do 100 m zostaną też przebudowane drogi. Oprócz tego wykonawca zbuduje nową kanalizację deszczową, a także przebuduje istniejące zjazdy i oświetlenie. Zostaną też zainstalowane nowe lampy, doświetlające przejścia dla pieszych.

Starostwo Powiatowe w Radomiu wyłożyło na inwestycję ponad 3,2 mln zł. Powiatowy Zarząd Dróg Publicznych uzyskał na ten cel również dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, w ramach Programu Poprawy Bezpieczeństwa Pieszych Użytkowników Ruchu Drogowego. Z kolei samo-

Nowy przystanek kolejowy

GMINA KOWALA. Wygodny dojazd do pracy i miejscowości wypoczynkowych ułatwi mieszkańcom Dąbrówki Zabłotniej nowy przystanek kolejowy. Są już ściany peronu, ułożony został też nowy tor.

Nowy przystanek w Dąbrówce Zabłotniej ułatwi mieszkańcom dojazd w kierunku Radomia, Skarżyska-Kamiennej i Warszawy. Jego budowę PKP Polskie Linie Kolejowe rozpoczęły w lipcu. Wykonawca położył już nowy tor i ułożył ścianki pod budowę pierwszego z dwóch jednokrawędziowych, 200-metrowych peronów. Na przystanku przewidziano wiaty, ławki dla pasażerów, czytelne oznakowanie, tablice informacyjne i gabloty z rozkładem jazdy. Energooszczędne oświetlenie LED zapewni lepszą orientację także po zmroku. Osobom o ograniczonej możliwości poruszania się do pociągów ułatwi pochylnia. Na potrzeby rowerzystów ustawione zostaną stojaki rowerowe.

Budowa przystanku została uwzględniona w rozkładzie jazdy i odbywa się przy utrzymaniu ruchu pociągów. Wykonawcą jest Przedsiębior-

stwo Robót Inżynierskich Diag-Most z Warszawy. Inwestycja o wartości ok. 4 mln zł netto realizowana jest z rządowego programu budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021-2025. Prace mają się zakończyć w czwartym kwartale 2022 roku.

Program przystankowy w woj. mazowieckim obejmuje, na liście podstawowej, 16 lokalizacji. To m.in. Józefin, Mińsk Mazowiecki, Kosów, Chronów, Bąkowiec, Mrozy, Wołomin, Mordy Miasto, Koźmierz i Radom Południowy. Decyzją rządu w lipcu z listy rezerwowej na podstawową został przesunięty przystanek Ruda

Wielka w powiecie radomskim. Poza Dąbrówką Zabłotnią PKP realizuje przystanki w Rokitnie, Groszowicach i Mławie Miasto.

We wrześniu ubiegłego roku oddano do użytku przystanek w Niemojkach.

Fot. TV Dami

Wójt Gminy Jastrzębia

Wydarzenie społeczno-kulturalne pn. GMINNE DOŻYŃKI W JASTRZĘBI
współfinansowane ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego

Wójt i Rada Gminy Jastrzębia serdecznie zapraszają na

Dożynki

Gminne w Jastrzębi

21 08 2022

Plac przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Jastrzębi

9.00: Regionalny Pokaz koni na boisku szkolnym przy ZSP w Jastrzębi
12.00: Msza Św. W Kościele ZNMP w Jastrzębi
13.15: Przemarsz korowodu dożynkowego
13.30: Oficjalne otwarcie dożynek
14.00: Prezentacja wieńców dożynkowych
15.00: Występy zespołów ludowych
16.10: Ogłoszenie wyników konkursu wieńcowego
16.30: Zespół *Guzikowce*
17.00: Program kabaretowy *PAKA*
18.00: Koncert zespołu *NON STOP*
19.15: Koncert zespołu *JAGODA I BRYLANT*
20.15: Zabawa taneczna z zespołem *VEGAS*
22.00: Pokaz sztucznych ogni
22.15: Zakończenie dożynek

PATRONI MEDIALNI:

WSPÓŁORGANIZATORZY:

Tradycja i nowoczesność

– Dzisiaj spełniają się marzenia wielu pokoleń radomian – mówił w sobotę podczas uroczystego otwarcia stały wystawy w kamienicach Gąski i Esterki. Adam Duszyk, wicedyrektor Muzeum im. Jacka Malczewskiego. Ekspozycja pozwala prześledzić dzieje miasta od średniowiecznego grodziska Piotrówka, przez epokę Piastów i Jagiellonów, narodowo-wyzwoleńcze zrywy, gospodarczo-ekonomiczną rewolucję aż po kres II wojny światowej.

ROKSANA CHALABRY MILENA MAJEWSKA

Pomysłodawcą i spiritus movens zorganizowania Muzeum Historii Radomia był zmarły w czerwcu tego roku Aleksander Sawicki, regionalista, społecznik, założyciel, w 1997 roku, Społecznego Komitetu Ratowania Zabytków Radomia. – Bardzo szkoda, że nie doczekał otwarcia, bo włożył w ten projekt bardzo wiele serca i wysiłku – ubolewa Adam Zieleziński, były dyrektor Muzeum im. Jacka Malczewskiego. – Pamiętam, jak 14 lat temu przyszedł do mnie pan Aleksander, z prośbą, by zająć się wreszcie budową muzeum historii Radomia. Stałego muzeum; takiego, jakie mają prawie wszystkie liczące się miasta. My w „Malczewskim” oczywiście zajmowaliśmy się historią Radomia organizując

rozmaite wystawy, ale z konieczności było to fragmentaryczne pokazywanie dziejów miasta.

Jeszcze pod koniec lat 90. Aleksander Sawicki i kierowany przez niego Społeczny Komitet Ratowania Zabytków Radomia zaczął organizować w gmachu Corazkiego Galerii Dziedzictwa Kulturowego, gromadząc eksponaty dotyczące historii miasta. – Miały stanowić zaczątek przyszłego muzeum – wspomina Adam Zieleziński. – Przez 14 lat naszej z panem Aleksandrem współpracy próbowaliśmy zainteresować projektem wszystkie kolejne miejskie władze. Ale każda z tych ekip miała własne spojrzenie na to zagadnienie... Prawdziwa szansa na rozpoczęcie konkretnych działań nad powstaniem Muzeum Historii Radomia rozpoczęła się w momencie, kiedy definitywnie zakończono działalność

Muzeum Sztuki Współczesnej. Bo wtedy się okazało, że dwie najstarsze i najbardziej z dziejami miasta związane radomskie kamienice – Gąski i Esterki, nie mają konkretnego przeznaczenia. W 2018 roku, po wielu bataliach, marszałek Mazowsza Adam Struzik zgodził się na umieszczenie w zabytkowych budynkach w rynku Muzeum Historii Radomia. Natychmiast rozpoczęliśmy remont.

Rewitalizacja kamieniczek i dostosowanie ich do nowej funkcji pochłonęło 8 mln zł z budżetu samorządu woj. mazowieckiego. Dzięki wyłożonym przez samorząd Mazowsza kolejnym 8 mln możliwe było kompleksowe przygotowanie wystawy – od projektu

całości przez niezbędne konsultacje i opracowania, korektę tekstów i tłumaczenia, produkcję treści multimedialnych (w tym scenariusza wystawy) po dostawę elementów i instalacji multimedialnych, ich montaż i uruchomienie. Na potrzeby nowej wystawy, wyprodukowano cztery filmy o historii Radomia, przeprowadzono digitalizację zabytkowych zbiorów, a także kupiono książki gości słynnej restauracji Stanisława Wierzbickiego. Muzeum jest w pełni dostępne dla osób niewidomych, słabowidzących, niesłyszących lub niedosłyszących.

– Mimo ogromnych kosztów podjęliśmy ryzyko utworzenia Muzeum Historii Radomia. Realizacja tego projektu napawa mnie olbrzymią dumą – nie ukrywał podczas sobotniego otwarcia wicemarszałek Rafał Rajkowski.

Stała ekspozycja pozwala prześledzić dzieje miasta od średniowiecznego grodziska Piotrówka, przez epokę Piastów i Jagiellonów, narodowo-wyzwoleńcze zrywy, gospodarczo-ekonomiczną rewolucję aż po kres II wojny światowej. To również najważniejsze w dziejach miasta postacie, miejsca i wydarzenia. Na trzech kondygnacjach połączono udanie tradycję z nowoczesnością, autentyczne artefakty z efektami multimedialnymi.

– Oto spełniają się marzenia wielu pokoleń radomian o Muzeum Historii Radomia – mówił Adam Duszyk, odpowiedzialny za projekt.

Zwiedzając nowe muzeum możemy zapoznać się z historią i stanem badań archeologicznych na terenie najstarszego radomskiego grodu, nazwanego w późniejszych latach Piotrówką. Gród z X wieku i współistniejące z nim osady służebne zaprezentowano w specjalnie skonstruowanej niszy pod szklaną podłogą. Mamy odtworzony średniowieczny kram, w którym zobaczymy i usłyszymy radomskiego kupca. To wprawdzie hologram, ale wygląda jak żywy. Jak żywy wygląda też Walery Przyborowski – niezwykle swego czasu popularny autor powieści historyczno-przygodowych, związany z Radomiem. W Muzeum Historii Radomia odtworzono jego gabinet. Odtworzona została także w jednym z pomieszczeń apteka Pod Białym Orlem.

Są artefakty, repliki, hologramy, multimedia i stanowiska VR, co znacząco podnosi atrakcyjność ekspozycji.

– Mamy tu tysiąc lat niezwyklej historii Radomia. To, co cieszy najbardziej, to multimedialność tego przedsięwzięcia. To nowoczesna wystawa, wzorowana pewnie na ekspozycjach, które możemy oglądać w wielu zachodnich miastach Europy. Od dziś w Radomiu – zauważył prezydent Radosław Witkowski.

Wystawa koreluje z miejską ekspozycją historii Radomia po roku 1945 w Kamienicy Deskurów. – Kamienica Deskurów i wyremontowane kamienice Gąski i Esterki, czyli dwie wystawy, którymi możemy się naprawdę szczerzyć, chwalić, to projekty, które nie tylko będą cieszyły serca radomian, ale na pewno też rozwiewały wszelkie mity wśród gości, którzy odwiedzą Radom – stwierdził Witkowski.

Otwarcie Muzeum Historii Radomia towarzyszył piknik historyczny. Na rynku pojawiły się grupy rekonstrukcyjne, reprezentujące niemal wszystkie okresy historyczne. Nie zabrakło też koncertów. Jedynie pogoda nie dostosowała się do uroczystej chwili – deszcz zniechęcał do kontaktów ze świeżym powietrzem. Ale za to chętnych do zwiedzania nowej wystawy nie brakowało. Ci, z którymi rozmawialiśmy, byli zachwyceni.

– Jestem oszołomiona tą techniką, multimediami... Mamy tutaj takie same atrakcje jak w muzeach warszawskich. Cudownie jest to zrobione, nowoczesnie – mówiła jedna ze zwiedzających.

Ekspozycję widziała też przewodniczka. – Na pewno wrócę. I na pewno będę tu zapraszać swoje grupy czy znajomych. To jest wprawdzie króciutki rys, ale przez całe dzieje Radomia – stwierdziła.

Muzeum Historii Radomia można zwiedzać, poza poniedziałkiem, we wtorki i czwartki w godz. 9-15, w środę w godz. 9-17, w piątek w godz. 10-18, a w sobotę i niedzielę w godz. 11-18. Wstęp jest płatny – bilet normalny kosztuje 30 zł, a ulgowy 20 zł.

Zdjęcia: Szymon Wykret

REKLAMA

Fielmann. Znajdziesz swoją parę.

Odwiedź nasz salon optyczny, skorzystaj z **bezpłatnego badania wzroku** i wybierz najmodniejsze **okulary z 3-letnią gwarancją** w korzystnej cenie:

- **okulary korekcyjne już od 89 zł.**
- **okulary progresywne już od 279 zł.**

Dodatkowo oferujemy kompleksową ochronę oczu podczas pracy przed ekranem:

- **powłokę antyrefleksyjną**
- **filtr światła niebieskiego,** zapewniający ochronę przed promieniowaniem UV i szkodliwym światłem niebieskim

Zapraszamy do najbliższego salonu w Radomiu
Galeria Słoneczna, ul. Bolesława Chrobrego 1
tel. 48 382 23 00

fielmann
butik optyczny

Na tropach kultury

Wypożyczamy w nich książki, chodzimy na wystawy czy koncerty albo uczestniczymy w organizowanych przez nie wydarzeniach. Instytucje kultury w swoim mieście mogłyby zapewne wymienić każdy mieszkaniec, ale czy znamy je naprawdę? W cyklu „Na tropach kultury” postaramy się przybliżyć historię licznych placówek kultury z Radomia i regionu radomskiego, zaprezentować ich zbiory i opisać najważniejsze z organizowanych przez nie wydarzeń.

Muzeum im. Jacka Malczewskiego

W końcu 1913 roku ks. Jan Wiśniewski część swoich, gromadzonych przez lata, zbiorów przekazał radomskiemu oddziałowi Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego. Miały one stanowić załóżek regionalnego muzeum, jakie na przełomie wieków zaczęły powstawać na ziemiach polskich. Ks. Wiśniewski zastrzegł od razu, że darowiznę wycofa, jeśli PTK w ciągu roku takiej placówki nie otworzy. Niestety, wybuch I wojny światowej znieważał plany utworzenia muzeum. Zbiory przekazano w depozyt osobom prywatnym.

Dopiero w 1921 roku PTK wznowiło działalność i zaczęło rewindykować zbiory oddane na przechowanie. Dwa lata później, 18 marca 1923 w jednej z sal ówczesnego gmachu

siadania, wkrótce siedziba stała się zaciasta. Władze miasta zdecydowały

o przydzieleniu muzeum obszernego lokalu przy ul. Grodzkiej 8.

Po wybuchu II wojny światowej i wobec rozproszenia muzealnego personelu zarząd miejski postanowił opuszczone zbiory przenieść na

go przy obecnej ul. Piłsudskiego 12. Działalność zainaugurowała 21 października 1945 wystawą malarstwa polskiego.

Instytucja przyjęła nazwę „Muzeum Miejskie” i podlegała miastu. Pracowało tu sześć osób zatrudnionych w działach: sztuki, archeologii i historii z biblioteką.

Na początku lat 50. Naczelna Dyrekcja Muzeów i Ochrony Zabytków postanowiła stworzyć w Radomiu tzw. muzeum podstawowe, mające obrazować materialistyczny pogląd na powstanie i rozwój życia na Ziemi. Wiązało się to z urządzeniem stałej ekspozycji i przeprowadzeniem kapitalnego remontu budynku, który trwał od 1953 do 1954 roku. Po jego zakończeniu radomianie mogli oglądać dwie stałe wystawy: „Rozwój świata” i „Historia Radomia”.

W 1958 roku instytucja ponownie przeszła pod zarządek miasta. Kiedy w 1975 roku powstało woj. radomskie, Muzeum Regionalne zostało przekształcone w Muzeum Okręgowe. Placówce, jako oddział, podlegało Muzeum Jana Kochanowskiego w Czarnolesie, a od 1977 do 1989 – punkt wystawowy w Zwoleniu.

1 lipca 1976 roku, po sześcioltnich staraniach, muzeum otrzymało do swojej dyspozycji dawny zespół popijarski w rynku. W latach 80. rozpoczął się generalny remont zabytkowych budynków, który zakończył się w 1991. Natomiast jesienią 2008, po gruntownej restauracji XIX-wiecznego skrzydła południowego, nastąpiło uroczyste otwarcie działu przyrody.

Kiedy Radom przestał być stolicą województwa, Muzeum Okręgowe przeszło w zarządek samorządu woj. mazowieckiego. Ten zmienił nazwę placówki na „Muzeum im. Jacka Malczewskiego”.

Instytucja, która w przyszłym roku obchodzić będzie swoje stulecie, może się dzisiaj poszczycić jedną z najwybitniejszych w Polsce kolekcji dzieł Jacka Malczewskiego, imponujący jest też zbiór sztuki nieprofesjonalnej. Co roku organizowanych jest tu kilkanaście wystaw czasowych, warsztaty i lekcje muzealne.

NIKA

REKLAMA

Fot. archiwum.ozadzien.pl

starostwa przy obecnej ul. Żeromskiego 53 otwarto pierwszą regionalną placówkę muzealną.

Działała pod tym adresem raptem dwa lata, po czym zbiory przeniesiono do kamienicy Stefana Hempla przy obecnej ul. Żeromskiego 46. Kolejna lokalizacja to ul. Poniatowskiego 6; w trzech pokojach będących własnością Fabryki Broni 30 marca 1930 roku otwarto uroczyste muzeum. Ponieważ placówka systematycznie powiększała swój stan po-

piętro kamienicy Żeromskiego 9. W lipcu 1940 roku Niemcy rozwiązali PTK, a dwa lata później majątek towarzystwa, w tym muzeum, stał się własnością okupanta. Od tej chwili kolekcję, którą określono mianem muzeum osobliwości, mogła oglądać tylko ludność niemiecka.

W styczniu 1945 roku nastąpiła rewindykacja zbiorów. Placówkę pozostawiono przy ul. Żeromskiego 9, by już w maju przenieść ją do dawnej willi Włodzimierza Kulczyckiego

Spacerkiem po mieście

Kolonia dla pracowników Fabryki Broni

W grudniu 1922 roku Ministerstwo Spraw Wojskowych przysłało do Radomia dwóch urzędników ministerialnych, mających zająć się organizacją nowego zakładu zbrojeniowego. Już wkrótce inż. Andrzej Dowkontt i ppłk Jan Siczek kierowali, zakrojonymi na szeroką skalę, pracami na rzecz budowy fabryki na terenach folwarku Mariackie – wzdłuż linii kolejowej, między ul. Młodzianowską a Długą (obecnie ul. Traugutta). Równoległe z kolejnymi budynkami Państwowej Wytwórni Broni na ok. 23 ha powstawało nowoczesna – i pierwsza w mieście – kolonia (nazwa „osiedle mieszkaniowe” dla zwartej jednorodnej zabudowy pojawiła się dużo później) dla załogi PWB. Na zlecenie Centralnego Zarządu Wytwórni Wojskowych plan zabudowy zakładu i koncepcję architektoniczną kolonii sporządził – jak pisze w swojej pracy doktorskiej Bogusław Blum – warszawski architekt Adolf Buraczewski, w latach 1922-29 pracownik naukowy Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej.

Ponieważ Radom nie miał w tym czasie zatwierdzonego planu zabudowy, wznoszenie poszczególnych obiektów dla pracowników wytwórni odbywało się według „Szkieletu do projektu rozplanowania kolonii Mieszkalnej Wojskowej Wytwórni Broni w Radomiu” z sierpnia 1924 roku. Ośią kompozycyjną osiedla jest wydłużony teren plant, biegnący od ul. Traugutta do ul. Starokrakowskiej wzdłuż ujętego w kryty kolektor Strumienia Południowego. Leżące po obu stronach plant tereny zakładu podzielono ulicami na osiem części. Na kwartały mieszkaniowe przeznaczono cztery z nich, dwie miała zapełnić szkoła powszechna i gimnazjum. Na największej, o powierzchni 4,3 ha, planowano budowę stadionu i basen, a ostatnia stanowiło kasyno urzędnicze i park. Tereny osiedla od zabudowań wytwórni oddzielał ogród spacerowy. Ostatecznie bloki powstały w trzech kwartałach. Po jednej stronie ul. Broni wznosiła się kolonia robotnicza, po drugiej – robotniczo-urzędnicza. Trzeci kwartał ulokowano po drugiej stronie plant; wzniesiono tu jedynie tzw. dom majstrowski (ul. Planty 16) i dom urzędników, zwany też inżynierskim (ul. Kościuszki 6).

Zdjęcie: Symon Wybrata

Osiedle zaplanowano jako założenie jednorodne stylistycznie, z elementami architektonicznymi nawiązującymi do stylu renesansowego, barokowego i klasycystycznego. Mamy tu boniowania w partii parteru, ślepe arkady i portyki, lizeny, szczyty zwieńczone sterczynami z kulami, proste opaski gzymsowe i kordonowe.

Prace budowlane prowadziło warszawskie Przedsiębiorstwo Robót Inżynierskich i Budowlanych W. Paszkowski, F. Próchnicki i S-ka z Warszawy. W latach 1924-1929 wybudowało osiem trzy- i czterokondygnacyjnych domów, przykrytych wysokimi dwuspadowymi dachami. Łącznie znajdowały się w nich 504 mieszkania z 960 izbami. Robotnicze lokum miało przeciętnie 50 metrów kwadratowych. Standardem była tu bieżąca woda, kanalizacja, gaz i oświetlenie elektryczne. W Radomiu, zabudowanym nowożytnymi kamienicami i drewnianymi domkami, były to bezsprzecznie najnowocześniejsze budynki mieszkalne. Ponieważ w znacznej części mieszkań nie było łazienek, na osiedlu wybudowano łaźnię fabryczną, z której mogli korzystać nie tylko członkowie załogi, ale także ich bliscy.

Ulice osiedla były systematycznie obsadzone drzewami i krzewami, urządzono też klomby kwiatowe.

Na osiedlu powstała także nowoczesna szkoła powszechna i budynki Państwowej Średniej Szkoły Technicznej, a potem kasyno.

NIKA

MIRAT
SALON OŚWIEŹNIOWY

**LAUREAT KONKURSU
ORŁY OŚWIEŹNIOWY 2020**

**PRZYMIERZALNIA
ŻYRANDOLI**

- wybierasz 3
- przymierzasz w domu
- te, które Ci nie pasują, oddajesz

TEL. (48) 363 65 40 mirat.com.pl RADOM, ul. TORUŃSKA 9

Dzielimy się historią

MUZEUM IM. JACKA MALCZEWSKIEGO W RADOMIU

NR 11 19 SIERPNIA 2022

Historia w kolorze zamknięta

Dla jednych najważniejsze będą pieczołowicie wybrane zabytki, dla innych – możliwość przeniesienia się, za pomocą VR, np. do średniowiecznego Radomia. Jednych do kamienic Gąski i Esterki przyciągną gry, filmy i zgadywanki, dla innych istotne będzie posłuchanie wspomnień Marii Kelles-Krauzowej. Nowo otwarte Muzeum Historii Radomia pozwala poznawać dzieje miasta na wiele różnych, ale zawsze atrakcyjnych sposobów.

Tysiącletnia historia miasta podzielona została na osiem bloków: średniowiecze (IX-XIII/XV w.), religia / kultura / oświata / rzemiosło (XIV-XVIII w.), zamek radomski / wydarzenia polityczne / konfederacja radomska (XIV-XVIII w.), Księstwo Warszawskie / powstanie listopadowe / powstanie styczniowe / represje popowstaniowe (XVIII-XIX w.), rozwój przemysłu / ruch robotniczy

/ I wojna światowa (XIX-XX w. do 1918), dwudziestolecie międzywojenne (1918-1939), II wojna światowa (1939-1945) i okres powojenny (po 1945). W każdym z tych bloków narracja prowadzona jest zarówno poprzez multimedia, jak i zabytki. Każdemu przypisany został inny kolor.

– Bezpieczną przystań i godne miejsce znalazły tu pochodzące z naszych zbiorów artefakty, które pokazywałyśmy rzadko, a czasami wcale, bo nie mieściły się w formule dotychczas organizowanych przez muzeum wystaw – mówi Krzysztof Skarżycki, kierownik działu historii Muzeum im. Jacka Malczewskiego.

Z ZYGMUNTEM AUGUSTEM I BARBARĄ RADZIWIŁÓWNĄ

Z wykopalisk pochodzą m.in. średniowieczne groty strzał łuku, fragment kolczugi, kościane igły do szycia i zaplatania sieci, narzędzia tkackie, kamienne i gliniane przesłiki (elementy wrzeciona), sprzączki do pasków czy kabłączki skroniowe. W gablotach znajdziemy także żelazne ostrogi datowane na drugą połowę XIII-XV wiek, nóż bojowy i nożyce sprężynowe oraz instrumenty muzyczne: gwizdki i piszczałki. Odwiedzający wystawę zobaczą również tzw. skarb sakiewkowy, odkryty w jednym z obiektów na grodzisku. Składają się nań grosze praskie, parwusy, czyli drobne monety czeskie Władysława Łokietka (1320-1333) i Kazimierza Wielkiego (1333-1370).

Na zamku radomskim honory czynią Zygmunt August i Barbara Radziwiłłówna. A kolejne artefakty można podziwiać przy dźwiękach kompozycji Mikołaja z Radomia. To choćby fragmenty kafla znalezionych podczas badań archeologicznych założenia zamkowego. Wyeksponowane zostały kafle płytowe, m.in. kopulasty, z ornamentem geometryczno-roślinnym czy herbowy, z herbem Nałęcz.

RONDLIE, PATELNIE, CHOCHLE

Licznie i smakowicie reprezentowane jest na wystawie, poprzez zabytki, radomskie rzemiosło i przemysł. Zobaczymy więc te najstarsze zachowane

wyroby – żelazne drzwi do skarbczyka w kościele św. Wacława wykonane przez Piotra Prażmę z Kłwowa w 1564 roku i młodszą o dwa lata żelazną skrzynię, ale także cacka radomskich złotników z XIX wieku – choćby cukiernicę Wilhelma Steina. Podziwiać można miedziane rondle, patelnie i chochle z Zakładu Kotlarskiego Andrzeja Kolańskiego z przełomu XIX i XX wieku, tackę Cechu Szewskiego z 1862 roku, bańkę na lody W. Nowickiego z 1920 i syfon miedziany wyprodukowany przez M. Rychtmana ok. 1938 roku. A z wysokości spoglądają na zwiedzających figurki słoni produkowane jako gadżet reklamowy w Wytwórni Wyrobów Fajansowych A. Rottenberg i S-ka w latach 30. XX wieku. Lew jest zdecydowanie mniej znanym gadżetem z fabryki Rottenberga, więc zapewne tym chętniej będzie oglądany. Warto zwrócić też uwagę na torebkę ze słynnej cukierni Bolesława Przybytniewskiego i torebkę z napisem: „Herbata. Mieszkanka Luksusowa. R. Bogacki Radom Żeromskiego 4. Tel. 22-80, 22-81”.

Wielkie wrażenie robi tzw. biżuteria patriotyczna – pierścionki, obrączki, medaliki i krzyże. Pokazano także pamiątkową trumienkę wykonaną przez powstańca styczniowego, ukrywanego prawdopodobnie przez Wilhelminę Karsch w domu Karschów na Starym Mieście, katalog ocen Stanisława Heisflera, ucznia V klasy Gimnazjum Gubernialnego w Radomiu, w którym chłopak zaznaczył nazwiska kolegów poległych w powstaniu styczniowym czy ostrogi z przymocowaną karteczką z napisem: „Ostrogi dane Kapitanowi Wojdackiemu dnia 10 czerwca 1863 roku przez Czachowskiego”.

PRZY STOLIKU MARII KELLES-KRAUZ

Jak na jedną z najnowocześniejszych ekspozycji w Polsce przystało, Muzeum Historii Radomia oferuje zwiedzającym ok. 60 najróżniejszych aplikacji. Dzieje miasta można poznawać zarówno oglądając z wielką dbałością wyeksponowane zabytki, jak i czytając na ekranach poszerzoną o nich informację. Części wiadomości możemy także wysłuchać z taśmy; tę możliwość chwalić będą sobie zapewne osoby niedowidzące i niewidome. Jeśli o słuchanie chodzi, to wspomnieniami dotyczącymi np. pracy w aptece dzieli się ze zwiedzającymi ekspozycję Kazimiera Bruśnicka, ostatnia właścicielka apteki Pod Białym Orłem. O Radomiu sprzed stu lat opowiadają natomiast Maria Kel-

les-Krauzowa – pierwsza prezes Rady Miejskiej Radomia po odzyskaniu przez Polskę niepodległości i przedwojenny prezydent naszego miasta Józef Grzecznarowski. Wystarczy zajrzeć do restauracji Wierzbickiego i przysiąść na krześle ze słynnej „giętówki”, czyli Fabryki Mebli Giętych Johanna Kohna przy stoliku Kelles-Krauzowej czy Grzecznarowskiego.

UŁOŻMY SOBIE VISA

Muzeum Historii Radomia jest nie tylko do nabożnego oglądania, ale także do dotykania. Choć tyflografiki m.in. znalezionej na Piotrówce enkolpionu, miejskiej pieczęci Radomia z 1564 roku, pasa kontuszowego, słonia od Rottenberga, palety Jacka Malczewskiego czy visa przygotowane z myślą o osobach słabowidzących i niewidomych, to z okazji do pomaćania „zabytku” mogą skorzystać wszyscy. Młodszych miłośników historii Radomia na pewno zainteresuje możliwość zbudowania

Złota: Symon Wykora

z klocków kościoła św. Wacława i ułożenia pistoletu vis... z wygodnych pufów.

W nowoczesnej placówce nie mogło zabraknąć VR. Zakładając helm i gogle zwiedzający przeniosą się np. do XIV wieku – stojąc w Bramie Krakowskiej będą podziwiać fragment rynku Nowego Radomia. Za pomocą VR przeniesiemy się także do wnętrza pracowni Jacka Malczewskiego i do wnętrza jego obrazu „Błędne koło”.

Na potrzeby muzeum stworzona została także gra „Marszand”, wykorzystująca zasady „Monopoly”, a zamiast planszy oferująca dotykowy ekran. Do kupienia są obrazy (z kolekcji naszego muzeum) Jacka Malczewskiego, Józefa Brandta, Wojciecha Fangora i Jerzego Nowosielskiego, a zagrać można zwiedzając ekspozycję.

To tylko drobna część tego, co oferuje gościom Muzeum Historii Radomia. By poznać wszystkie skarby i możliwości tej ekspozycji, trzeba się wybrać do domów Gąski i Esterki. Nawet kilka razy.

Droży Czytelnicy,

Każdy zna, a przynajmniej znać powinien, dwie charakterystyczne dla Miasta Kazimierzowskiego kamienice – Gąski i Esterki. Przez stulecia były ozdobą radomskiego Rynku, przydawały mu uroku i klimatu, a w okresie powojennym pełniły też różnorodne kulturalne funkcje. I – co mnie niezmiernie cieszy – tę upiększającą i kulturalną funkcję po kapitalnym remoncie sprawują także dziś. W ich wnętrzach otwiera się nowy, wspaniały rozdział w dziejach naszego miasta – nowoczesne Muzeum Historii Radomia, stała ekspozycja Muzeum im. Jacka Malczewskiego, którym mam przyjemność i zaszczyt od kilku lat kierować.

Nieraz krętą musiały kamienice Gąski i Esterki przejść dziejową drogę, by dziś zostać miejscem ekspozycji, gdzie z dumą pokazujemy przebogate dzieje Radomia i snujemy historyczne narracje, które – jestem tego pewien – potrafią zafascynować nie tylko rodowitych radomian, ale także naszych gości z Polski i ze świata. Uroczyste otwarcie Muzeum Historii Radomia zgromadziło tłumy mieszkańców. Nic w tym chyba dziwnego – w końcu wiele pokoleń radomian na nie czekało. I oto wreszcie je mamy. Cieszymy się nim i odwiedzamy jak najczęściej, gdyż wystawa jest tak skonstruowana, że jednorazowo wyczerpująco zgłębić jej nie sposób.

Ma ta ekspozycja jeszcze jeden wielki walor – będzie magnesem dla turystów, a turystyka to gospodarczy katalizator dla miast o pięknej, bogatej historii, a takim jest Radom, przez stulecia niepokorny, za swój patriotyzm płacący wysokie – dosłownie i w przenośni – kontrybucje, z wielkimi postaciami, które albo poświęciły mu swoje życie, albo wyszły stąd w świat, rozslawiając ten ośrodek jako miejsce, skąd, jak mawiał Leszek Kołakowski, pochodzą najsmądzejsi ludzie.

Uruchomienie Muzeum Historii Radomia to również kolejny, istotny krok w rewitalizacji Rynku, możliwy dzięki funduszom pochodzącym z budżetu samorządu województwa mazowieckiego. Niezwykle się cieszę, że mogłem w tym ze wszech miar godnym realizacji projekcie czynnie uczestniczyć. I jako radomianin czuję wielką dumę, kiedy dziś patrzę na odnowione bryły domów Gąski i Esterki i – tym bardziej – kiedy oglądam ich wnętrza, w których w atrakcyjnej formie każdy może zgłębiać przebogata historię tego bohaterskiego miasta.

Dyrektor Muzeum
im. Jacka Malczewskiego
w Radomiu
Leszek Ruszczyk

KALENDARZ PROJEKCJI 19 VIII – 25 VIII 2022

19 - 20 VIII (piątek - sobota)

Seanse dopołudniowe tylko na zamówienia
13.45 – Filmy dla dzieci – **MŁODY WINNETOU**, familijny, przygodowy, Niemcy, dubbing, od 8 lat (premiera)
15.45 – **NOTRE – DAME PŁONIE**, Francja, od 12 lat (premiera)
18.00 – **WROBIONY**, Polska, od 15 lat (premiera)
20.00 – **GDZIE ŚPIEWAJĄ RAKI**, USA, od 15 lat (premiera)

21 VIII (niedziela)

Seanse dopołudniowe tylko na zamówienia
14.30 – **NOTRE – DAME PŁONIE**, Francja, od 12 lat (premiera)
16.45 – **SZTUKA NA EKRANIE - NIECH ZNÓW NASTANĄ SZCZĘŚLIWE DNI**, nowy koncert **ANDRÉ RIEU**
20.00 – **GDZIE ŚPIEWAJĄ RAKI**, USA, od 15 lat (premiera)

22 - 23 VIII (poniedziałek - wtorek)

Seanse dopołudniowe tylko na zamówienia
13.45 – Filmy dla dzieci – **MŁODY WINNETOU**, familijny, przygodowy, Niemcy, dubbing, od 8 lat (premiera)
15.45 – **NOTRE – DAME PŁONIE**, Francja, od 12 lat (premiera)
18.00 – **WROBIONY**, Polska, od 15 lat (premiera)
20.00 – **GDZIE ŚPIEWAJĄ RAKI**, USA, od 15 lat (premiera)
20.30 tylko 23 VIII wtorek – **STREFA KOMFORTU – KINO PLENEROWE – POD POWIERZCHNIĄ**, Szwecja, Belgia, Norwegia, od 15 lat (premiera)

24 VIII (środa)

Seanse dopołudniowe tylko na zamówienia
14.00 – Filmy dla dzieci – **MŁODY WINNETOU**, familijny, przygodowy, Niemcy, dubbing, od 8 lat (premiera)
15.45 – **WROBIONY**, Polska, od 15 lat (premiera)
17.45 – **NOTRE – DAME PŁONIE**, Francja, od 12 lat (premiera)
20.00 – **GDZIE ŚPIEWAJĄ RAKI**, USA, od 15 lat (premiera)

25 VIII (czwartek)

Seanse dopołudniowe tylko na zamówienia
13.30 – Filmy dla dzieci – **MŁODY WINNETOU**, familijny, przygodowy, Niemcy, dubbing, od 8 lat (ostatni dzień)
15.30 – **NOTRE – DAME PŁONIE**, Francja, od 12 lat (premiera)
17.45 – **GDZIE ŚPIEWAJĄ RAKI**, USA, od 15 lat (premiera)
20.00 – **WROBIONY**, Polska, od 15 lat (premiera)

Informacje pod nr tel. (48) 383 60 77, (48) 386 16 60, a także na stronie internetowej www.mcswelektrownia.pl

KASA KINA CZYNNA:
 Poniedziałek – niedziela: pół godziny przed pierwszym seansem, do rozpoczęcia ostatniego seansu.

Uwaga! – **NIE GRAMY REKLAM** – Spóźniający się przeszkadzają innym widzom.

Ceny biletów:

– tani poniedziałek: 13 zł, wtorek – czwartek: 17 zł, piątek – niedziela: 20 zł
 – filmy dla dzieci: 15 zł
 – bilety grupowe (powyżej 5 widzów, w dowolny dzień) – 15 zł
 – pokazy przedpremierowe – 23 zł
 – Sztuka Na Ekranie, pokazy specjalne – 26 zł
 – Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej – 12 zł

– karnet (w sprzedaży od 1 IX 2022, ważny do 31 XII 2022) na trzy dowolnie wybrane filmy w ramach Dyskusyjnego Klubu Filmowego – 33 zł,
 – wejściówka na jeden film w ramach DKF w poniedziałek – 13 zł,
 – w pozostałe dni tygodnia w których są pokazy w ramach DKF, obowiązują ceny na dany dzień.

REPERTUAR

Projekty specjalne

Helios Anime: DRAGON BALL SUPER: Super Hero - pokazy specjalne (2D/napisy - od 10 lat) – 19.08 – 21.08, godz. 12.30
Helios na scenie: ANDRÉ RIEU. NIECH ZNÓW NASTANĄ SZCZĘŚLIWE DNI! (2D/napisy - od 13 lat) – 20.08-21.08, godz. 16.00
Kino Konesera: Między dwoma światami (2D/PL - od 12 lat) – 22.08, godz. 18.00
Kultura Dostępna: Sonata (2D/PL - od 13 lat) – 25.08, godz. 13.00 i 18.00

Premiery 19.08:

DRAGON BALL SUPER: Super Hero (2D/napisy - od 10 lat)
Gdzie śpiewają raki (2D/napisy - od 15 lat)
Pies w rozmiarze XXL (2D/dubbing - od 7 lat)
Notre Dame płonie (2D/napisy - od 13 lat)
Młody Winnetou (2D/dubbing - od 6 lat)

Premiery 24.08

After 4. Bez siebie nie przetrwamy (2D/napisy - od 15 lat)

Pozostałe tytuły:

Kurozając i zagadka chomika ciemności (2D/dubbing - od 6 lat)
Nie! (2D/napisy, 2D/napisy/ATMOS - od 15 lat)
Każdy wie lepiej (2D/PL - od 15 lat)
Bullet Train (2D/napisy - od 15 lat)
Lena i Śnieżek (2D/dubbing - od 7 lat)
DC Liga Super-Pets (2D/dubbing, 2D dubbing/ATMOS - od 6 lat)
Minionki: Wejście Gru (2D/dubbing - b.o.)
Top Gun: Maverick (2D/napisy - od 13 lat)

Bohater jednej z nowości – filmu „Pies w rozmiarze XXL” – wabi się Marmaduke i jest ulubionym psem Ameryki, znanym z komiksów już od 70 lat. Jest psem kanapowym, który jednak wyrósł na dużego zwierza. Uwielbia zabawę i często pakuje się w kłopoty.

Z pożółkłych szpalt

Wielka żydowska uroczystość religijna

W niedzielę dnia 14 sierpnia r. b. wieczorem z lokalu klubu rzemieślniczego na Wałowej przeniesione zostały rodofy (rodał, nie rodof to ręcznie spisany na pergaminie hebrajski tekst Pięcioksięgu Mojżeszowego, czyli Tory w formie zwoju – przyp. red.) do miejscowej synagogi.

Ceremonia prowadzona była przez miejscowego rabina p. Kestenberga w otoczeniu tysięcznych tłumów ludności żydowskiej, przy dźwięków orkiestry.

W synagodze zebrali się tłumy i po odprawieniu modłów, rabin p. Kestenberg wygłosił przemówienie podkreślając wielkie znaczenie religii, która jest jedynym ratunkiem duchowym w czasie goryczy.

Po przemówieniu odbyło się nabożeństwo za pomyślność Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej, orkiestra odegrała hymn narodowy.

Uroczystość ta pozostawiła duże wrażenie.
Ziemia Radomska nr 186, 17 sierpnia 1932

Instalacje gazowe w domach mieszkalnych Wytw. Broni

Dyrekcja Gazowni Miejskiej zawarła w tych dniach umowę z Państwową Wytwórnią Broni na instalacje około 400-tu połączeń gazowych w mieszkaniach pracowników wytwórni.

Prace rozpoczną się w najbliższych dniach.

Przy robotach znajdzie zatrudnienie około 20 tu fachowców.

Ziemia Radomska nr 188, 19 sierpnia 1933

Fałszerstwo weksla

W dniu 16 bm. Żądkowski Zdzisław zam. przy ul. Słowackiego, tytułem wynagrodzenia za pracę w kinie Corso otrzymał weksel na 50 zł. z wystawienia Kluczyńskiego, zarządcę Hotelu Europejskiego. Obecnie weksel ten okazał się sfałszowany. Dochodzeniem ustalono, że fałszerstwa dokonał Zgórski Marjan zam. przy ul. Podjazdowej.

Ziemia Radomska nr 188, 19 sierpnia 1933

Ilu jest ludzi bez pracy w Radomiu

Jak się dowiadujemy, obecny stan

bezrobotnych w Radomiu wynosi 2956 osób. W porównaniu z tygodniem poprzednim, liczba bezrobotnych zmniejszyła się b. nieznacznie, bo tylko o 72 osoby.

Ziemia Radomska nr 181, 10 sierpnia 1934

Nowy program ćwiczeń fizycznych w szkołach

Tegoroczny sezon szkolny zapowiada się pod hasłem: sport to zdrowie. Bowiem jak się dowiadujemy, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wydało nowy program ćwiczeń fizycznych dla szkół fizycznych i średnich. W klasach niższych, począwszy od roku szkolnego 1934-35 zastosowana ma być codzienna 10-cio minutowa lekcja gimnastyki.

Ziemia Radomska nr 181, 10 sierpnia 1934

Ruch w handlu księgarskim - zwiększa się

W związku ze zbliżającym się sezonem szkolnym zaznacza się już w Radomiu wzrost obrotów w handlu księgarskim i artykułami piśmiennymi. Wskutek zmiany programów szkolnych, księgarze liczą na dobry sezon, bowiem zajdzie konieczność nabycia przez rodziców młodzieży nowych podręczników.

Ziemia Radomska nr 182, 11 sierpnia 1934

Jubiler – paserem

Władze policyjne pociągnęły do odpowiedzialności sądowej, Linde Lipfelda, właściciela sklepu jubilerskiego przy ul. Rwańskiej 15 – za paserstwo. Okazało się bowiem, że Lipfeld kupował od 16-letniego Jankla Zajdęgo (Rynek 16) różną biżuterię którą ten ostatni wykradał z domu swych rodziców, sprzedawał a pieniądze tracił na smakołyki. W ten sposób marnotrawny syn naraził swych rodziców na stratę 500 zł.

Cała sprawa byłaby zatuszowana gdyby nie poufne zawiadomienie policji śledczej, która wszczęła dochodzenie, w wyniku którego sprawę skierowano do Sądu Grodzkiego.

Ziemia Radomska nr 186, 16 sierpnia 1934

			7				
8	5					6	
						8	
9			1		4		2
	1						
	6		4			3	
	8	3	5		1		7 6
	2					8	3
				2		9	

			3		6		
		7			5		2
			9	1			4
	6		4	2	7		5
4						1	
	7						9
	3	1			9		6
5							
6						9	5

Sudoku

Celem gry jest uzupełnienie pozostałych pól planszy cyframi od 1 do 9 (po jednej cyfrze w każdym polu). Każda z wpisywanych cyfr może wystąpić tylko raz w każdym z wierszy, kolumn i obszarów.

REKLAMA

KOMPLEKSOWE USŁUGI SPRZĄTAJĄCE

BIURA, SZKOŁY, ZAKŁADY PRODUKCYJNE, PLACÓWKI MEDYCZNE.

Zadzwoń ☎ 663-989-073 i 603-192-520

Rutkowski powalczy

Już w najbliższą sobotę, 20 sierpnia swój kolejny pojedynek w federacji KSW stoczy Daniel Rutkowski.

Do zmiany rywala doszło we wtorek, 16 sierpnia. Pierwotnie Rutkowski miał skrzyżować rękawice z Lom-Alim Eskijewem. Niemiecki zawodnik wycofał się jednak z gali ze względu na chorobę. Władze KSW w ostatniej chwili musiały znaleźć zastępstwo. Federacja postawiła na 39-letniego Brazylijczyka, Reginaldo Vieirę.

Rywal Rutkowskiego stoczył w swojej karierze 21 zawodowych walk: 15 wygrał, a sześć przegrał. Aż 11 z nich zwyciężył przez poddanie, dlatego wydaje się, że to właśnie głównie na ten element będzie musiał uważać „Rutek”. W przeszłości trzykrotnie walczył na galach federacji UFC.

Dwa starcia w najlepszej polskiej federacji sportów walki ma za sobą Daniel Rutkowski. Radomianin w październiku 2021 pokonał Filipa Pejicia, a w marcu tego roku w walce o mistrzowski pas przegrał z Salahdinem Parnassem na gali w Radomiu. W zawodowej karierze stoczył 16 walk – 13 wygrał, trzy przegrał.

Sobotnia gala KSW 73 odbędzie się w Warszawie. Walką wieczoru będzie pojedynek Arkadiusza Wrzóska z Tomaszem Sararą. Oprócz tego kibice będą mogli obserwować starcia z udziałem m.in. Damiana Piwowarczyka, Radosława Paczuskiego czy Karoliny Owczarz. Początek wydarzenia o godz. 19.

tk

Sparingowa wygrana

Pięć setów trwał towarzyski pojedynek między mistrzami świata, reprezentacją Polski a Ukrainą rozegrany w hali Radomskiego Centrum Sportu. Spotkanie oglądał niemal komplet widzów. „Biało-Czerwoni” wygrali 3:2. – Była kapitalna atmosfera – podkreśla Aleksander Śliwka, przyjmujący reprezentacji Polski.

● MICHAŁ NOWAK

„Biało-Czerwoni” przygotowują się do mistrzostw świata, które rozpoczyna się m.in. w naszym kraju pod koniec sierpnia. Sobotni (13 sierpnia) sparing z reprezentacją Ukrainy był jednym z etapów przygotowań do tej imprezy, na której nasi siatkarze będą bronić tytułu.

Sobotni pojedynek zgromadził w hali przy ul. Struga 63 niemal komplet – 5 tys. widzów. – Bardzo dziękujemy publiczności w Radomiu. Była kapitalna atmosfera, hala wypełniona po brzegi. Pierwszy raz miałem przyjemność grać w tym obiekcie i było bardzo przyjemnie. Trybuny są blisko i jest takie odczucie, że naprawdę jesteśmy z kibicami blisko – podkreśla Aleksander Śliwka, przyjmujący reprezentacji Polski.

Spotkanie Polska – Ukraina poprowadził duet radomskich sędziów: Maciej Twardowski i Wojciech Głód. Mecze zaczął się jednak nie po myśli „Biało-Czerwonych”. To Ukraina właściwie przez cały czas trwania partii otwarcia była na prowadzeniu, a Polacy gonili. Ostatecznie nie byli w stanie odrobić strat i przegrali do 21. Lepiej gra naszej reprezentacji wyglądała w drugiej odsłonie. Szczególnie w drugiej jej części, kiedy to

Fot. Szymon Wyrota

podopieczni Nikoli Grbicia odjechali rywalom. Seta zakończyły dwie asowe zagrywki Kamila Semeniuka (25:17).

Przed trzecim setem trener naszej kadry dokonał wielu zmian. Po wyrównanym początku Polacy wypracowali sobie przewagę i zwyciężyli do 20, wychodząc w tym meczu na prowadzenie. Czwarta odsłona rozpoczęła się od dobrej serii Tomasza Fornala na zagrywce (4:0).

aka. W decydującej odsłonie „Biało-Czerwoni” na początku wypracowali nieznaczną przewagę (3:1, 6:4), którą potem utrzymywali (9:7). Ostatecznie Polska wygrała tie-breaka do 11 i w całym meczu 3:2.

– Do tej pory byliśmy w ciężkich treningach siłowych i to był pierwszy mecz kontrolny po nich, żeby zobaczyć w jakim miejscu jesteśmy. Na pewno mamy parę rzeczy do poprawy. Mamy jeszcze trochę czasu, żeby złapać świeżość, rytm i formę – mówi Aleksander Śliwka.

Drużyna z Ukrainy nie jest jakimś szarakiem. Mają kilku zawodników, którzy grają w dobrych ligach i spodziewaliśmy się tutaj ciężkiego spotkania. Na pewno jest kilka elementów, nad którymi musimy pracować na finiszu tych przygotowań do mistrzostw świata. Na pewno idzie to w dobrym kierunku i jeśli zejść z nas te obciążenia, które ostatnio mieliśmy na zgrupowaniu w Spale na treningach, to będzie to dobrze wyglądało i możemy patrzeć w przyszłość optymistycznie – zaznacza Tomasz Fornal, przyjmujący „Biało-Czerwonych”.

Mistrzostwa świata w siatkówce mężczyzn odbędą się w dniach 26 sierpnia – 11 września, a gospodarzem będzie Polska i Słowenia.

Triumf Broni i remis Pilicy

Piłkarze radomskiej Broni po zaciętym meczu pokonali Błoniankę Błonie, a jedyne goła spotkania zdobył Michał Kielak. Za to Pilica Białostrzezi zremisowała ze spadkowiczem z Grodziska Mazowieckiego.

Srodowy mecz między Bronią a Błonianką miał szczególne znaczenie zwłaszcza dla trzech osób. Otóż dwaj szkoleniowcy: Michał Pułkowski i Wiktor Kupiec do Radomia w okresie letnim przybyli właśnie z Błonianki. Ponadto od tego sezonu barwy zespołu z radomskich Plant reprezentuje również Marcin Szymczak, czyli były zawodnik klubu z Błoni. Cała trójka, a także pozostali członkowie kadry radomian chcieli zapamiętać o weekendowej porażce w stolicy z Ursusem (było 2:3) i odnieść drugie zwycięstwo w rozgrywkach.

W pierwszej połowie na murawie było dużo niedokładności, a mało pracy mieli obaj golkipery. Ostatecznie kluczowa okazała się akcja z 32 minuty, gdy Ukrainiec Dmytro Prikhna popisał się mocnym

strzałem piłki z dystansu, a ta sprawiła bramkarzowi sporo problemów. Golkipier wypiąstkował ją przed siebie i tam dopadł do niej Michał Kielak, umieszczając ją w siatce. Był to jednocześnie czwarty gol tego zawod-

Fot. archiwum ozardien.pl

Przed własną publicznością po raz drugi zaprezentowali się również zawodnicy Pilicy, rywalizując z Pogonią. Już w 4. minucie na prowadzenie wyszli goście, a na listę strzelców wpisał się Damian Jaroń. W kolejnych minutach przewaga spadkowicza nie malała, ale rywalom Pilicy brakowało szczęścia przy finalizacji akcji. Dopiero po około dwóch kwadransach mecz się wyrównał. Gole nie padały, a jakby tego było mało, to od 66. minuty miejscowi musieli sobie radzić w osłabieniu po czerwonej kartce. Pilicy udało się jednak doprowadzić do remisu, a stało się to w 74. minucie, gdy rzut karny na gola zamienił Konrad Rudnicki!

Broń Radom – Błonianka Błonie 1:0 (0:0)

Bramka: Kielak
Pilica Białostrzezi – Pogoń Grodzisk Mazowiecki 1:1 (0:1)

Bramki: Rudnicki – Jaroń

MACIEJ KWIATKOWSKI

Polonia na początek sezonu

PZKosz – organizator rozgrywek 1. ligi przedstawił terminarz na sezon 2022/2023. Spadkowicz HydroTruck Radom na inaugurację podejmie Polonię Bytom.

W weekend 24/25 września nastąpi inauguracja 1. ligowego sezonu koszykarzy. Proces licencyjny pomyślnie przeszło 18 drużyn i tyle też będzie walczyło o jedno miejsce premiujące awansem do Energa Basket Ligi. Wśród nich jest jeden z głównych kandydatów do realizacji tego celu – radomski HydroTruck. Podopieczni Roberta Witki 24 września zmierzą się w hali Radomskiego Centrum Sportu z BS Polonią Bytom. Z kolei w pierwszym pojedynku wyjazdowym HydroTruck zagra 1 października z Enea Basket Poznań. Ostatnia 34. kolejka sezonu zasadniczego zaplanowana została na 5 kwietnia 2023 roku. Wówczas spadkowicz z EBL wyjedzie do Koszalina na starcie z miejscowym Żakiem.

Tymczasem przygotowujący się do

sezonu zespół z Radomia podpisał kolejne umowy transferowe. Po zakontraktowaniu Damiana Jeszke, który po pięciu latach przerwy wraca do Radomia, pojawił się również nowy rozgrywający. To Amerykanin Kaheem Ransom. Jako ostatni umowę z HydroTruckiem parał wieloletni kapitan Danie Wall. Silny skrzydłowy grę na poziomie centralnym rozpoczął w barwach Politechniki Radomskiej w sezonie 1998/1999. Ponadto reprezentował barwy takich klubów, jak Siarka Tarnobrzeg, ŁKS Łódź, Rosa Radom, Polpharma Starogard Gdański, Jezioro Tarnobrzeg, SKK Siedlce, AZS Koszalin, Czarni Słupsk czy włoski Rucker Sanve San Vendemiano.

MACIEJ KWIATKOWSKI

REKLAMA

NIE

PRZEPLACAJ!

rek

rd

TAXI

2zł km / 8zł trzaśnięcie

48 389 80 80

Owacje na stojąco

Piłkarze Radomiaka Radom poszli za ciosem i po wygraniu wyjazdowego meczu z Jagiellonią Białystok rozgromili Lechię Gdańsk. Po zakończonym pojedynku kibice „Zielonych” owacyjnie pożegnali swoich ulubieńców. – Dziękuję drużynie, dziękuję kibicom. To był bardzo dobry mecz – powiedział trener Mariusz Lewandowski.

MACIEJ KWIATKOWSKI

Szkoleniowiec przed meczem z Lechią nie poszedł utartym piłkarskim sloganem, który mówi, że zwycięskiego składu się nie zmienia. Trener Lewandowski po triumfie nad Jagiellonią w Białymstoku (6 sierpnia) zaskoczył swoją decyzją kibiców i w podstawowym składzie w miejsce Gabriela Kobylaka postawił na Filipa Majchrowicza. Jego manewr dało się jednak wytłumaczyć, bowiem na trybunach pojawili się skauci jednego z klubów ligi włoskiej, którzy pod kątem transferu obserwowali właśnie Majchrowicza. Roszczenia w składzie spowodowała, że po raz pierwszy w sezonie „Zieloni” zagrali bez młodzieżowca w wyjściowej jedenastce!

Mecz lepiej dla radomian nie mógł się rozpocząć. Otóż w trzeciej minucie gospodarze wyszli z szybkim kontratakiem – trzech na dwóch. Od połowy boiska przy piłce znajdował się Maurides. Ostatecznie nieatakowany Brazylijczyk wpadł w pole karne, zawałał się, czy podać do partnera, czy uderzyć piłkę, ale ostatecznie zdecydował się na jej strzał przy słupku i chwilę później utonął w ramionach kolegów z drużyny. W 18. minucie było już 2:0! Wtedy na lewej stronie boiska pojawił się Maurides i po wy-

manewrowaniu dwóch rywali, dośrodkował na drugą stronę pola karnego, do nieobstawionego Roberto Alvesa. Ten mocnym uderzeniem futbolówki w długi róg podwyższył prowadzenie! Kilka chwil później Maurides do gola i asysty mógł dopisać drugą bramkę, ale piłka po jego głowce trafiła w poprzeczkę!

W następnej akcji „Zielonych” w poprzeczkę bramki Michała Buchalika, bezpośrednim strzałem z rzutu wolnego przymierzył Mateusz Grzybek. Zanosilo się więc na kolejnego gola i ten padł, ale nie dla radomian. W polu karnym piłkę ręką dotknął Mateusz Cichocki, a prowadzący spotkanie Tomasz Musiał – po analizie całej sytuacji z VAR-em podyktował „jedenastkę” (wcześniej przewinienia się nie dopatrzył). Karnego na gola zamienił Flavio Paixao, strzelając w sam środek bramki, gdy Majchrowicz rzucił się w swoją prawą stronę.

Po zmianie stron gospodarze rzucili się do huraganowych ataków i po dwóch nieskutecznych akcjach ofensywnych w końcu dopięli swego. Tym razem piłkę ręką w polu karnym zatrzymał Michał Nalepa, a sędzia Musiał bez wahania podyktował rzut karny. Podobnie jak w meczu w Białymstoku karnego na gola zamienił Filipe Nascimento, podwyższając rezultat.

Fot. Syman Wykora

Zaledwie kilkadziesiąt sekund później niezadowolony z postawy swoich podopiecznych trener Kaczmarek dokonał trzech zmian. Te spowodowały, że gdańszczanie coraz śmielej zaczęli atakować, ale doskonale między słupkami spisywał się Majchrowicz! Swoje dogodne sytuacje mieli również radomianie. M.in. w 71. minucie piłką w słupek, po indywidualnej akcji trafił

wprowadzony za Mauridesa Michał Feliks. Sześć minut później Feliks zdobył swojego pierwszego gola w ekstraklasie, wykorzystując dośrodkowanie piłki w pole karne z rzutu wolnego.

To nie był koniec emocji na obiekcie MOSiR-u, bo w 80. minucie Feliks popisał się asystą do Daniela Pika, a ten umieścił futbolówkę w siatce i było 5:1. Niestety, po analizie VAR, gol nie zo-

stał uznany. W 87. minucie powinno być 5:1, ale po efektownej akcji w wykonaniu Pika do pustej w zasadzie bramki z bliskiej odległości nie trafił Alves!

– Zbyt wielu zawodników jest pod formą. Wypada przeprosić kibiców za te dwie ostatnie porażki, poniesione w kiepskim stylu – odparł Tomasz Kaczmarek, trener gdańszczan.

Tymczasem przed Radomiakiem niezwykle ciekawie zapowiadający się mecz. „Zieloni” w niedzielę, 21 sierpnia zmierzą się na wyjeździe z Zagłębiem Lubin, które w dorobku także ma osiem punktów. Trener Lewandowski nie będzie musiał specjalnie motywować swoich podopiecznych przed tym starciem. Wszystko dlatego, że pod koniec ubiegłego sezonu „Zieloni” przed własną publicznością skompromitowali się z tym przeciwnikiem, ulegając lubinianom aż 1:6! Czy sportowa złość przełoży się na wynik i radomianie odniosą trzeci kolejny triumf z rzędu? Początek meczu 6. kolejki PKO Ekstraklasy o godz. 15, a relację przeprowadzi portal cozadzien.pl i Radio Rekord.

Radomiak Radom – Lechia Gdańsk 4:1 (2:1)

Bramki: Maurides 4', Roberto Alves 18', Filipe Nascimento 56' (k), Michał Feliks 77' – Flavio Paixao 26' (k)

AUTOPROMOCJA

**SŁONECZNY
KONKURS**
radia rekord

**SŁUCHAJ CODZIENNIE
NA 106.2 FM
I WYGRYWAJ!**

8x
rodzinny wyjazd do
ENERGY LANDIA

8x
RODZINNY WYJAZD DO
Baseny Tropikalne

33x
super nagrody
niespodzianki

Nagroda główna:
KIA STONIC

PARTNERZY:

Formularz zgłoszeniowy dostępny na:

www.radiorekord.pl